

Nya åtgärder för att bryta rekryteringen av barn och unga till kriminella gäng

Camilla Waltersson Grönvall (M), socialtjänstminister
Christian Carlsson (KD), ordförande socialutskottet
Juno Blom (L), talesperson i barnrättsfrågor

20 november 2023

Barn och unga utnyttjas av kriminella gäng

- Både gärningsmän och offer är allt yngre, och brotten allt grövre.
- Barn och unga utnyttjas för distribution och försäljning av narkotika, och för att begå grova våldsbrott.
- Cirka 1 725 barn under 18 år ingår i de kriminella gängen.
- 9 av 10 barn med gängkoppling som dömts till sluten ungdomsvård återfaller i brott.

Regeringens strategi för att besegra de kriminella gängen

Stramare migrationspolitik

Slå hårt mot
gängens grova
våld

Strypa den
kriminella
ekonomin

Bryta
rekryteringen av
barn och unga
till gängen

Omfattande satsningar på förebyggande arbete

- Totalt har samarbetspartierna förebyggande satsningar på **2,8 miljarder kronor** under 2024.
 - SiS-subvention, hembesöksprogram, föräldraskapsstöd, fritidskort (BP23)
 - Ny socialtjänstlag och bemanningssatsning, skolsociala team, förstärkt säkerhet på SiS (BP24)
- Ny riktad satsning till Bris för att få barn och unga att lämna kriminalitet.

Nytt paket för att bryta rekryteringen av barn och unga till kriminella gäng

1. Samverkansstruktur (Bob) för arbete med barn och unga i grov kriminalitet
2. Fotboja för unga
3. Förkortad utredningstid för utvidgad ungdomsövervakning
4. Förstärkningsteam inom socialtjänsten
5. Fler platser på SiS
6. Höjd säkerhet på SiS

1. Samverkansstruktur (Bob) för arbete med barn och unga i grov kriminalitet

- Regeringen har beslutat att inrätta en samverkansstruktur som omfattar ett stort antal myndigheter, kommuner och andra aktörer.
- Fokus på barn och unga i miljöer kopplade till organiserad brottslighet som riskerar att begå eller begår grova brott – på individnivå.
- Samverkanstrukturen knyter samman nationell, regional och lokal nivå.

2. Fotboja för unga

- Regeringen avser att utreda möjlighet till fotboja för unga som vårdas på grund av brottslighet eller koppling till grov kriminalitet.
- Syftet är att se om fotboja kan användas för att säkerställa att barn och unga genomgår vissa behandlingsinsatser, avstår alkohol eller andra droger, befinner sig i hemmet, skolan eller på andra aktiviteter vid givna tillfällen och på så sätt undviker kriminella miljöer.
- Utredaren ska även se över hur fotboja kan användas efter en placering på exempelvis SiS för att säkerställa att den unge inte återfaller in i kriminalitet.

3. Förkortad utredningstid för utvidgad ungdomsövervakning

- Pågående utredning ska föreslå en ny och mer ingripande ungdomspåföljd – utvidgad ungdomsövervakning, och överväga om dagens ungdomsövervakning ska användas i fler fall.
- Möjlighet att meddela fler och ingripande föreskrifter, och vidta fler kontrollåtgärder, t. ex elektronisk övervakning och alkohol- och drogtestar.
- Utvidgad ungdomsövervakning behöver komma på plats så snart som möjligt. Regeringen har därför beslutat om tilläggsdirektiv som innebär att förslaget ska redovisas 3 juni 2024, istället för 10 januari 2025.

4. Förstärkningsteam inom socialtjänsten

- Regeringen ska starta ett pilotprojekt med fyra team, där ambitionen är att ha dem på plats i början på 2024.
- Syftet är att stötta socialtjänsten i särskilt utsatta kommuner.
- Förstärkningsteamerna ska motverka att fler barn och unga dras in i kriminalitet.

5. Plan för fler platser på SiS

- Barn i samhällets vård ska få det stöd och den vård de har rätt till.
- SiS har både ett brett och viktigt uppdrag att vårda barn och unga.
- På sikt ska tungt kriminella ungdomar flyttas över till särskilda ungdomsfängelser, men på kort sikt behöver förstärkningar göras i befintlig verksamhet då allt fler och allt yngre ungdomar idag är i behov av placeringar på SiS.
- Regeringen har därför gett SiS i uppdrag att ta fram en konkret plan för hur antalet platser ska öka.

6. Höjd säkerhet på SiS

- Under 2023 har det skett flera allvarliga våldsincidenter på några av SiS särskilda ungdomshem där ungdomar med mycket stort våldskapital är placerade.
- SiS behöver utökade befogenheter för att säkerställa ordning och säkerhet på sina boenden.
- Regeringen har därför beslutat om att ett tilläggsuppdrag som ska se över om SiS ska ges möjlighet att låsa boenderum nattetid.

Nya åtgärder för att bryta rekryteringen av barn och unga till kriminella gäng

20 november 2023

